

แบบทดสอบ

เรื่องทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

เรื่องเล่าของภรรยาคนหนึ่ง

ช่วงหนึ่งสามีของเธอกลับบ้านดึกทุกวัน และวันหนึ่งเธอพบว่ามียอยลิปสติกเปื้อนอยู่ที่เสื้อ
ของเขาในเช้าวันต่อมาเธอจึงได้ต่อว่าสามีของเธออย่างรุนแรงเกี่ยวกับเรื่องการมีผู้หญิงอื่นของเขา

ใช้ข้อมูลดังกล่าวตอบคำถามข้อที่ ๑ และ ๒

๑. จากข้อความที่ขีดเส้นใต้เกิดจากทักษะทางวิทยาศาสตร์ข้อใดของภรรยา

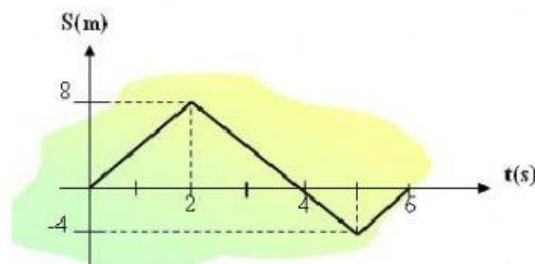
- ก. ทักษะการจับผิด   ข. ทักษะการตั้งสมมติฐาน
ข. ทักษะการสังเกต   ง. ข้อ ข. และ ค. ถูก

๒. จากเรื่องเล่าทั้งหมดของภรรยา ภรรยาขาดทักษะทางวิทยาศาสตร์ข้อใด

- ก. ทักษะการตั้งสมมติฐาน   ข. ทักษะการสังเกต
ค. ทักษะการรวบรวมข้อมูล   ง. ขาดทั้ง ๓ ทักษะที่กล่าวมา

๓. ข้อใดไม่ใช่ทักษะพื้นฐานของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

- ก. ทักษะการควบคุมตัวแปร   ข. ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล
ค. ทักษะการจัดประเภทสิ่งของ   ง. ทักษะการพยากรณ์

กำหนดให้ S = ระยะทางการเคลื่อนที่ของรถยนต์ และ t = เวลาที่รถยนต์เคลื่อนที่ไป

๔. จากกราฟดังกล่าวผู้ทำการทดลองยังไม่ได้ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ข้อใด

- ก. ทักษะการคำนวณ   ข. ทักษะการใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกับเวลา
ค. ทักษะการวัด   ง. ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

บทสนทนาของเด็กชายคนหนึ่งกับแม่ของเขาเกี่ยวกับเรื่องสภาพอากาศกลางเมษายน

เด็กชาย : แม่ครับวันนี้ อากาศร้อนอบอ้าวมากๆเลยอะครับแม่ ผมอยากไปเที่ยวทะเลจัง

แม่ : ยังไปไม่ได้ลูกช่วงนี้คุณพ่อทำงานหนักอยู่ ต้องรอผ่านเดือนนี้ไปก่อนนะ

เด็กชาย : โห แม่อา แม่ครับทำไมอากาศถึงได้ร้อนอบอ้าวจังเลยอาเหงื่อผมไหลไปหมดแล้ว

แม่ : สงสัยอากาศจะมีความชื้นมากมั้งจ๊ะ

เด็กชาย : หืม ยังงั้นผมว่าเดี๋ยวคืนนี้ก็ต้องเย็นแน่ๆเลย เพราะว่าฝนจะต้องตกแน่นอนเลยแม่ เย้

ใช้ข้อมูลดังกล่าวตอบคำถามข้อที่ ๕ และ ๖

๕. จากเรื่องราวข้างต้นเด็กชายดังกล่าวยังไม่ได้ใช้ทักษะทางวิทยาศาสตร์ข้อใด

- ก. ทักษะการพยากรณ์   ข. ทักษะการตีความและลงข้อสรุป
ค. ทักษะการสังเกต   ง. ข้อมูลไม่เพียงพอ

๖. จากเรื่องราวข้างต้นแม่ได้ใช้ทักษะทางวิทยาศาสตร์ข้อใด

- ก. ทักษะการสังเกต   ข. ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล
ค. ทักษะการพยากรณ์   ง. ทักษะการใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกับเวลา

๗. การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการควรมีคุณสมบัติอย่างไร

ก. สังเกตได้	ข. มีความชัดเจน
ค. ทำการวัดได้	ง. ถูกทุกข้อ

บทคัดย่อ

จากการสำรวจพืชสมุนไพรที่พบภายในบริเวณโรงเรียนเวียงคำและหมู่บ้าน หล่ายจาว ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ พบพืชสมุนไพรทั้งหมด ๒๒ ชนิด โดยจำแนกพืชสมุนไพร ตามลักษณะภายนอกพืชเป็นไม้ยืนต้น ๒ ชนิด ได้แก่ มะนาวและซีเหล็ก ไม้พุ่ม ๗ ชนิด ได้แก่ ฝรั่ง กะเพรา พญาขอ น้อยหน่า ชุมเห็ดเทศ หม่อน และมะเขือพวง ไม้ล้มลุก ๑๐ ชนิด ได้แก่ ชมัน กล้านน้ำว่า กระเทียม ขิง ข่า ว่านหางจระเข้ ตะไคร้ กระเจี๊ยบมอญ ฟ้าทะลายโจร และ ไพล ไม้เลื้อยหรือไม้เถา ๓ ชนิด ได้แก่ บัวบก ตำลึง และ กวาวเครือขาว

ใช้ข้อมูลดังกล่าวตอบคำถามข้อที่ ๘

๘. จากบทคัดย่อของโครงการดังกล่าว โครงการดังกล่าวไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะใด

ก. ทักษะการสังเกต	ข. ทักษะการทดลอง
ค. ทักษะการควบคุมตัวแปร	ง. ใช้ทุกทักษะที่กล่าวมา

๙. ลักษณะนิสัยของนักวิทยาศาสตร์ข้อใดสำคัญที่สุดต่อการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

ก. เป็นคนที่มีเหตุผล	ข. เป็นคนที่มีความอยากรู้อยากเห็น
ค. เป็นที่มีความละเอียดรอบคอบ	ง. เป็นคนที่มีความเพียรพยายาม

๑๐. บุคคลใดต่อไปนี้ที่มีลักษณะนิสัยของนักวิทยาศาสตร์มากที่สุด

ก. นางสาวสมจิตดูดวงด้วยไพ่ยิปซีทุกอาทิตย์
ข. นางสนใจช่วยผู้อื่นบันทึกผลการทดลองอย่างเที่ยงตรงทุกครั้ง
ค. นายสมชายทำ Web Page เกี่ยวกับเรื่องชีนามิที่ตนสนใจและศึกษามา
ง. นายสมปองได้เข้าศึกษาต่อที่คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาดาราศาสตร์ อันเนื่องมาจากต้องการตอบคำถามที่มีมาตั้งแต่วัยเด็กเกี่ยวกับการกำเนิดดวงจันทร์

๑๑. ข้อใดเรียงลำดับขั้นตอนของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้ถูกต้องที่สุด

ก. ระบุปัญหา/ตั้งสมมติฐาน/ตรวจสอบสมมติฐานและทดลองและสรุปผล
ข. ตั้งสมมติฐาน/ระบุปัญหา/ตรวจสอบสมมติฐานและทดลองและสรุปผล
ค. ตั้งสมมติฐาน/รวบรวมข้อมูล/ทดลองและสรุปผล
ง. ระบุปัญหา/ทดลองและตั้งสมมติฐาน/ตรวจสอบสมมติฐานและสรุปผล

๑๒. ข้อใดต่อไปนี้ไม่จัดเป็นเทคโนโลยี

ก. บ้าน	ข. ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา
ค. ยาพาราเซตามอล	ง. แร่เงิน

๑๓. เทคโนโลยีใดต่อไปนี้ไม่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

ก. ฮีตเตอร์ (เครื่องทำความร้อน)	ข. ระบบการจำนำข้าว
ค. การเพาะเลี้ยงเซลล์พืชและสัตว์	ง. กระบวนการประกอบอะไหล่รถยนต์

๑๔. ข้อใดกล่าวถูกเกี่ยวกับเทคโนโลยี ในชีวิตประจำวัน

ก. เทคโนโลยีก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์ในทุกด้าน
ข. การทำข้าวแช่จัดเป็นเทคโนโลยีอย่างหนึ่ง
ค. การสำรวจอวกาศจัดเป็นเทคโนโลยีที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
ง. สินค้าการเกษตรของประเทศไทยส่วนใหญ่ส่งขายในรูปสินค้าแปรรูป

๑๕. “ถ้าเลี้ยงสุนัข ๒ ตัว ตัวหนึ่ง กินอาหารเม็ดกับนม อีกตัวหนึ่งกินอาหารเม็ดเพียงอย่างเดียว ๑ เดือนต่อมา ปรากฏว่าสุนัขมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นเท่ากัน” ปัญหาของกล่าวก่อนทำการทดลองคือข้อใด
- อาหารเม็ดยี่ห้อไหนที่สุนัขชอบกิน
  - สุนัขชอบกินอาหารเม็ดหรือนม
  - อาหารเม็ดทำให้สุนัขทั้งสองตัวน้ำหนักเพิ่มขึ้นเท่ากัน
  - ชนิดของอาหารมีผลต่อการเจริญเติบโตหรือไม่
๑๖. “ผักกระเฉดจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น ถ้ามีการผสมผงซักฟอกลงในน้ำเพิ่มขึ้น” จากข้อความข้างต้น ข้อใดกล่าวถึงตัวแปรได้ถูกต้อง
- ตัวแปรอิสระ คือจำนวนผักกระเฉดที่เพิ่มขึ้น
  - ตัวแปรควบคุม คือจำนวนผักกระเฉดที่เพิ่มขึ้น
  - ตัวแปรอิสระ คือ ปริมาณผงซักฟอก
  - ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
๑๗. จากปัญหา “สีของแสงไฟจะมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชหรือไม่” ควรจะตั้งสมมติฐานว่าอย่างไร
- สีของแสงไฟมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชหรือไม่
  - ถ้าพืชสามารถดูดกลืนแสงสีใดได้จะเจริญเติบโตได้ดี
  - ถ้าพืชที่ได้รับแสงสีน้ำเงินจะโตดีกว่าพืชที่รับแสงสีเขียว
  - พืชที่ได้รับแสงไฟสีน้ำเงินและแสงสีเขียวจะเติบโตเท่ากัน
๑๘. ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มีที่มาจากข้อใด
- เกิดจากการยอมรับของคนทั่วไป
  - เกิดจากการมีเครื่องมือที่สามารถพิสูจน์ได้
  - อธิบายได้อย่างกว้างขวางและชัดเจน
  - ทดสอบสมมติฐานทางวิทยาศาสตร์แล้วเป็นจริงทุกครั้ง
๑๙. “จากการทดลองสรุปได้ว่าแผ่นใยขัดมีผลต่อการไหลของน้ำทำให้น้ำไหลได้ช้าลงรวมทั้งช่วยให้กิ่งไม้จำลองยึดติดกับทรายในกระเบได้ซึ่งต่างจากกระเบที่ไม่มีแผ่นใยขัดที่น้ำไหลอย่างรวดเร็วและพัดเอากิ่งไม้และทรายลงไปด้วย” จากข้อความดังกล่าว ข้อใดต่อไปนี้เป็นสมมติฐานของสรุปผลการทดลองนี้
- อัตราการไหลของน้ำขึ้นอยู่กับสิ่งที่ช่วยดูดซับ
  - แผ่นใยขัดสามารถเกาะกับกระเบทรายได้ดี
  - แผ่นใยขัดช่วยลดอัตราการไหลของน้ำ
  - แผ่นใยขัดช่วยให้กิ่งไม้จำลองยึดติดกับทรายในกระเบได้ดี
๒๐. วันหนึ่งป้าแจ้วพนักงานทำความสะอาดได้ทำเทอร์โมมิเตอร์ชนิดปรอทตกแตก เธอควรทำความสะอาดบริเวณดังกล่าวอย่างไร
- ใช้น้ำล้างบริเวณดังกล่าวและซับน้ำให้แห้ง
  - ใช้ผงซักฟอกล้างสารปรอทออก
  - ใช้สารละลายกรดเทลงไปเพื่อให้เกิดปฏิกิริยาแล้วเช็ดให้แห้ง
  - ใช้ผงกำมะถันโรยลงไปแล้วเก็บกวาด
๒๑. ข้อใดกล่าวผิดเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์
- ห้องปฏิบัติการควรปราศจากสิ่งรบกวนจากภายนอก
  - ห้องปฏิบัติการไม่ควรมีเสาอยู่ภายในห้อง
  - ห้องปฏิบัติการที่เป็นสีเหลี่ยมพื้นผ้าควรมีสัดส่วนด้านกว้างต่อด้านยาวไม่เกิน ๑: ๑.๒
  - ห้องปฏิบัติการควรใช้พื้นกระเบื้องสีขาวเพื่อให้สามารถทำความสะอาดได้ง่าย
๒๒. ตะเกียงแอลกอฮอล์จัดเป็นเครื่องมือวิทยาศาสตร์ประเภทใด
- ประเภททั่วไป
  - ประเภทเครื่องมือช่าง
  - ประเภทสิ้นเปลืองสารเคมี
  - ไม่มีข้อใดถูก
๒๓. นักเรียนคนใดต่อไปนี้ใช้ Beaker ผิดวิธีมากที่สุด
- นายเอตม้น้ำกลั่นที่มีปริมาณมากโดยใช้ Beaker
  - นางสาวบีเลือก Beaker ๕๐๐ ml. เพื่อเตรียมสารละลาย ๒๐ ml.
  - นางสาวซีทำปฏิกิริยาดกตะกอนของแคลเซียมคาร์บอเนตโดยใช้ Beaker
  - นายดีระเหยกรดที่มีฤทธิ์ไม่รุนแรงโดยใช้ Beaker

บันทึกการเข้าห้องปฏิบัติการของนายเจษฎาและนางสาวลำไย

นายเจษฎา	นายเจษฎาเข้ามาทดสอบปฏิกิริยาเคมีอย่างง่ายในห้องปฏิบัติการเพียงคนเดียว เนื่องจากต้องรีบนำผลการทดลองส่งให้อาจารย์ ก่อนกลับได้เทสารที่เหลืออยู่ใน Beaker ลงขวดบรรจุสารตามเดิมเพื่อเป็นการประหยัด
นางสาวลำไย	นางสาวลำไยได้เดินสำรวจรอบๆห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับอุปกรณ์ความปลอดภัยต่างๆ โดยก่อนที่เธอจะกลับเธอได้เห็นว่าที่เหลืออยู่ลงไปในสารละลายกรดเข้มข้น เพื่อทำการเจือจางและนำไปทำลายทิ้งต่อไป

ใช้ข้อมูลดังกล่าวตอบคำถามข้อที่ ๒๕

๒๕. จากข้อมูลดังกล่าวนักเรียนคนใดปฏิบัติตามหลักการความปลอดภัยในการใช้ห้องปฏิบัติการถูกต้องน้อยที่สุด

- ก. นายเจษฎา
- ข.นางสาวลำไย
- ค. ทั้งสองคนปฏิบัติตามหลักการความปลอดภัยในการใช้ห้องปฏิบัติการได้เท่ากัน
- ง. ข้อมูลไม่เพียงพอ

บันทึกการเข้าห้องปฏิบัติการของนายสมคิดและนางสาวสมศรี

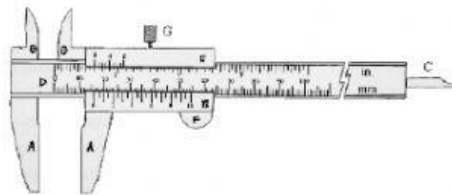
นายสมคิด	นายสมคิดเข้ามาเตรียมสารละลายในห้องปฏิบัติการเพียงคนเดียว เนื่องจากวันนี้เพื่อนๆกลับเร็ว ประกอบเขาจำเป็นต้องทำการทดลองต่อในเช้าวันพรุ่งนี้ แต่เหตุการณ์ไม่คาดฝันก็ได้เกิดขึ้นคือเกิดการระเบิดของขวดสารที่อยู่ในตู้ควั่น เขาจึงรีบไปรายงานอาจารย์ที่ห้องพักครูเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป
นางสาวสมศรี	นางสาวสมศรีเดินหยอกล้อกับแฟนหนุ่มมาตลอดทางก่อนที่จะถึงห้องปฏิบัติการ โดยเธอได้ให้แฟนหนุ่มนั่งรอเธออยู่ภายในห้องปฏิบัติการ ระหว่างที่เธอทำปฏิบัติการ เธอได้ทำปฏิบัติการอย่างตั้งใจ และจัดโต๊ะที่ทำปฏิบัติการอย่างเป็นระเบียบ

ใช้ข้อมูลดังกล่าวตอบคำถามข้อที่ ๒๖

๒๕. จากข้อมูลดังกล่าวนักเรียนคนใดปฏิบัติตามหลักการความปลอดภัยในการใช้ห้องปฏิบัติการถูกต้องมากที่สุด

- ก. นายสมคิด
- ข.นางสาวสมศรี
- ค. ทั้งสองคนปฏิบัติตามหลักการความปลอดภัยในการใช้ห้องปฏิบัติการได้เท่ากัน
- ง. ข้อมูลไม่เพียงพอ

๒๖.

จากรูปคืออุปกรณ์ชนิดใด

- ก. คีม
- ข. ไม้ตี
- ค. เวอร์เนีย
- ง. ไม้บรรทัดเหล็ก